

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

02 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Cobzac Elena și Timofti Vladimir

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Țurcanu Svetlana, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2021, în cauza penală privindu-l pe

Sîrbu Nicolae XXXXX, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 02.08.2019 - 10.11.2020;
2. Instanța de apel : 01.12.2020 - 24.02.2021;
3. Instanța de recurs ordinar : 05.05.2021 - 02.06.2021.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 10 noiembrie 2020, Sîrbu Nicolae a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal și i s-a stabilit o pedeapsă de 220 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

S-a dispus încasarea din contul lui Sîrbu Nicolae în beneficiul statului ca recuperare a cheltuielilor de judecată suportate - 28,86 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, Sîrbu Nicolae, încălcând prevederile pct. 10.2) lit. a) al Regulamentului Circulației Rutiere, conform căruia persoana care conduce un autovehicul trebuie să posede permisul de conducere perfectat pe numele său, valabil pentru categoria din care face parte autovehiculul condus, și prevederile pct. 14 lit. a) conform căruia conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, de natură să-i afecteze capacitatea de conducere, la data de 11 iulie 2019, aproximativ la ora 04:50, fără permis de conducere, deplasându-se la volanul automobilului de model „Toyota Aurus” nr/înm. XXXXX, pe bd. Gagarin,

6, mun. Chișinău, a fost stopat de colaboratorii Inspectoratului Național de Patrulare și fiind suspectat de conducerea automobilului în stare de ebrietate a fost supus testării alcoolscoapice cu folosirea analizatorului concentrației de etanol „Drager Alcotest 8510 RO”, în urma testării efectuate la dînsul fiind stabilită concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de 0,42 mg/l., ce conform art. 134¹² alin. (3) Cod penal constituie starea de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Astfel, instanța de fond a stabilit că prin acțiunile sale intenționate, Sîrbu Nicolae a comis infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin.(4) Cod penal, individualizată prin *„conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, de o persoană care nu deține permis de conducere a mijlocului de transport”*.

3. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Railean Aliona a declarat apel, prin care a solicitat casarea acesteia, cu rejudecarea potrivit modului stabilit pentru prima instanță și condamnarea inculpatului Sîrbu Nicolae în baza infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin.(4) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa de 9 luni cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului, acuzatorul de stat a indicat că, în privința inculpatului nu poate fi aplicată sancțiunea sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, ținând cont de prevederile art.75 alin. (2) Cod penal, conform căruia o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii respective, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă din numărul celor menționate în sancțiunea articolului respectiv, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Astfel, apelantul a menționat că se denotă faptul că personalitatea inculpatului Sîrbu Nicolae nu ar oferi drept temei pentru instanța de judecată de a aplica o pedeapsă într-un astfel de quantum, or, criteriile de individualizare a pedepsei sunt cerințele de care instanța de judecată este obligată să se conducă în procesul stabilirii și aplicării pedepsei. A considerat că, aplicarea unei pedepse sub formă de închisoarea pentru un termen de 9 luni, va conduce la realizarea scopului legii penale și respectiv scopul pedepsei penale, astfel încât prin raportul infracțiune - proporționalitatea pedepsei, inculpatul Sîrbu Nicolae va conștientiza gravitatea acțiunilor criminale, iar prin ispășirea termenului menționat va avea loc nu doar reeducarea acestuia, dar implicit și îndeplinirea unui alt scop al legii penale și anume prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2021, a fost respins apelul procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Railean Aliona, ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a reținut, că la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, just a ajuns la

concluzia că, inculpatul Sîrbu Nicolae a săvârșit infracțiunea prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal, individualizată prin „*conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, de o persoană care nu deține permis de conducere a mijlocului de transport*”.

Instanța de apel a constatat că prima instanță nu a comis careva erori de fapt care ar impune casarea sentinței adoptate în partea recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea acțiunilor infracționale, stabilirea și individualizarea pedepsei, cu atât mai mult că prima instanță în sentință corect și justificat și-a motivat soluția, luând în considerație probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată la prezenta cauză penală, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului în comiterea faptei și prezența în acțiunile acestuia a elementelor infracțiunii incriminate.

La capitolul individualizării pedepsei, instanța de apel a reținut că, la stabilirea pedepsei, instanța de judecată a ținut cont de prevederile art. 75 Cod penal.

Instanța de apel a conchis că instanța de fond a aplicat inculpatului Sîrbu Nicolae, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal, pedeapsa sub formă de 220 de ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

În această ordine de idei, instanța de apel a notat că acțiunile inculpatului Sîrbu Nicolae, cuprind elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal, infracțiune care în conformitate cu art. 16 Cod penal se califică ca infracțiune ușoară și care prevede pedeapsă cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore sau cu închisoare de pînă la 1 an.

În conformitate cu art. 76 Cod penal, în calitate de circumstanțe atenuante în privința inculpatului Sîrbu Nicolae, instanța de fond a stabilit - săvîrșirea pentru prima dată a unei infracțiuni ușoare, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, recunoașterea vinovăției și vârsta tînă.

În conformitate cu art. 77 Cod penal, în calitate de circumstanțe agravante în privința inculpatului Sîrbu Nicolae, nu au fost stabilite.

Astfel, instanța de apel a reținut că chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, avînd ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului incriminat prin rechizitoriu.

Instanța de apel a menționat că prima instanță a ales categoria corectă de pedeapsă, a ținut cont de limitele de pedeapsă stabilite de legea penală și de toate circumstanțele cauzei, drept rezultat stabilindu-i inculpatului Sîrbu Nicolae o pedeapsă echitabilă prevăzută de lege.

În cazul respectiv, instanța de apel a considerat că este prematur de a fi numit inculpatul Sîrbu Nicolae o pedeapsă în formă de închisoare, cu executare, în situația în care acesta este prima dată tras la răspundere penală, or, categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blîndă - amendă - pînă la cea mai aspră - închisoare.

5. Împotriva deciziei instanței de apel declară în termen, recurs ordinar procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Țurcanu Svetlana, prin care indicînd temeiurile prevăzute de art. 427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei atacate, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului declarat recurentul invocă că:

- temei pentru declararea recursului ordinar, constituie prevederile art.427 alin.(1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, deoarece decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția în partea individualizării pedepsei stabilite inculpatului, astfel încît s-a aplicat pedeapsa individualizată contrar prevederilor legale, fapt ce denotă că soluția adoptată este una vădit neîntemeiată, deoarece instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate de către acuzatorul de stat în apelul declarat.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente:

Potrivit prevederilor art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal de asemenea menționează că, temeiurile pentru recurs pot fi invocate doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel, fapt stipulat de alin.(2) art.427 Cod de procedură penală.

Instanța de recurs subliniază că, potrivit practicii judiciare constante, *erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.*

Potrivit conținutului recursului, recurentul invocă temeiuri de drept pct.6) și 10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care prevăd, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci când: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor*

motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Colegiul penal raportînd temeiul prevăzut de pct. 6) alin. (1) Cod de procedură penală invocat de recurent în recurs, cu textul deciziei instanței de apel consideră că în speța examinată de către instanța de apel n-au fost admise erorile de drept sub aspectele invocate de recurent, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate, deoarece decizia atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului Railean Aliona, instanța de apel nu a admis nici o eroare care să afecteze soluția instanței, fără a fi identificate neclaritățile specificate de recurent, în legătură cu ce nu se constată prezența temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Din textul recursului se reține că recurentul este de acord cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului Sîrbu Nicolae în baza art. 264¹ alin.(4) Cod penal, însă nu este de acord cu pedeapsa stabilită sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității de 220 ore, solicitînd să-i fie aplicată o pedeapsă mai aspră, temei ce se încadrează la pct. 10 alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală.

Referitor la pedeapsa aplicată, pentru infracțiunea exprimată prin *conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, de o persoană care nu deține permis de conducere a mijlocului de transport*, Colegiul penal menționează că pedeapsa stabilită de către instanțele judecătorești inferioare a fost reținută în strictă conformitate cu prevederile art.6, 7, 61, 75, 76, 77 Cod penal, conform cărora, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unor infracțiuni, i se aplică o pedeapsă echitabilă, în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

Astfel, instanța de apel și-a argumentat suficient soluția în sensul pedepsei penale stabilite inculpatului Sîrbu Nicolae, a ținut cont în deplină măsură de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acesteia, iar în final stabilindu-i o pedeapsă echitabilă.

Argumentele recurentului precum că „*în privința inculpatului Sîrbu Nicolae nu s-au identificat circumstanțe atenuante potrivit art. 76 Cod penal, incorect fiindu-i aplicată pedeapsa, instanța de judecată urma a aplica inculpatului o pedeapsă doar cu închisoarea*”, Colegiul penal le consideră neîntemeiate și pur declarative, or, potrivit materialelor dosarului instanța de fond a stabilit în calitate de circumstanțe atenuante, în conformitate cu art.76 Cod penal, în privința

inculpatului Sîrbu Nicolae - săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni ușoare, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, recunoașterea vinovăției de la etapa urmăririi penale.

Argumentele recurentului precum că inculpatului urmează a fi aplicată o pedeapsă mai aspră sub formă de închisoare pe motiv, că acesta s-a eschivat de la judecarea cauzei, fiind anunțat în căutare nu pot fi reținute, la caz în prezența circumstanțelor menționate și personalității inculpatului.

La fel, nu pot fi reținute pentru casarea soluției adoptate nici afirmațiile procurorului precum, că munca neremunerată nu poate fi aplicată la caz pe motivul lipsei acordului inculpatului în acest sens, luând ca bază Recomandarea Nr.R (92) 16 a Comitetului de Miniștri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancțiunilor aplicate în comunitate (adoptată de Comitetul de Miniștri în 19 octombrie 1992, cu ocazia celei de a 482-a reuniune a Delegațiilor de Miniștri).

În acest sens, Colegiul penal reține, că, în accepțiunea articolului 67 alin.(1) din Codul penal, munca neremunerată în folosul comunității constă în antrenarea condamnatului, în afara timpului serviciului de bază sau de studii, la muncă, determinată de autoritățile administrației publice locale.

Potrivit articolului 67 alin.(4) din Codul penal, munca neremunerată în folosul comunității nu poate fi aplicată militarilor prin contract și persoanelor care nu au atins vârsta de 16 ani.

Astfel de circumstanțe legale, ce ar împiedica aplicarea inculpatului a pedepsei prevăzute de lege – munca neremunerată la caz lipsesc.

În acest sens, Colegiul penal respinge alegațiile recurentului privind aplicarea unei pedepse prea blânde, reținând inclusiv și recomandările Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei, prin care statele membre sunt încurajate să recurgă cât mai mult posibil la alternative pentru detenție și să reorienteze politicile penale către aplicarea mai rară a pedepsei închisorii [a se vedea în special Recomandarea nr.R(92)16 din 19 octombrie 1992 referitoare la regulile europene asupra sancțiunilor aplicate în comunitate, Recomandarea nr.R(99)22 din 30 septembrie 1999 cu privire la supraaglomerarea închisorilor și inflația populației închisorilor].

De asemenea, se evidențiază, că Curtea Europeană în jurisprudența sa, s-a pronunțat în favoarea folosirii măsurilor neprivative de libertate (cauza Varga și alții v. Ungaria, hotărârea din 10 martie 2015, §104; cauza Norbert Sikorski v. Polonia, hotărârea din 22 octombrie 2009, §158), statuând că trebuie să se ia în considerare alternativele disponibile detenției, și nu aplicarea automată a pedepsei închisorii (cauza Kyprianou v. Cipru, hotărârea din 15 decembrie 2005, §108). Or, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Pe lângă aceasta, motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (pct. 4.1. din decizie), iar o altă opinie asupra circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția în baza art. 264¹ alin.(4) Cod penal, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, temeiurile invocate de recurent prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6) 10) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Țurcanu Svetlana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2021, în cauza penală privindu-l pe **Sîrbu Nicolae Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **02 iunie 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecătorii

Cobzac Elena

Timofti Vladimir